

مسببت ورشکستگی: (تجارت ۴)

ورشکستگی ← پایان حیات تجاری تاجر است

ورشکستگی عبارت است از > توقف از تأدیه دیون تاجر

تاجر حقیقی

کسبه جز: با وجود اینکه تاجر هستند مشمول احکام ورشکستگی نمی شوند و باید ادعای اعسار کنند.

تاجر متوفی: تاجری که حین الفوت در حال توقف بوده تا ۱ سال بعد از مرگ او نیز حکم ورشکستگی را می توان صادر نمود.

۱- برخی معاملات پیش از فوت تاجر در معرض ابطال قرار می گیرد. مثلاً در زمان حیات خود اقدام به معاملات رایگان کرده که به ضرر حقوق طلبکار بوده است. (۴۲۲ ق.ا.م)

۲- وراثت تاجر از پرداخت خسارت تأخیر تأدیه دیون در دوران توقف معاف می شوند. (۴۲۲ ق.ا.م) ①

تاجری که تجارت را ترک کرده است: مثلاً از سال ۱۴۰۰ تا ۱۴۰۵ مشغول تجارت بوده و در سال ۱۴۰۵ تجارت را کنار گذاشته است.

اگر دین (بدی) ← مربوط به دوران تجارت باشد: ادعای اعسار پذیرفته نمی شود و فقط باید حکم ورشکستگی را صادر کرد.

اگر مربوط به قبل یا بعد از دوران تجارت باشد: می تواند ادعای اعسار کند.

①- رأی وحدت ۸۷۷ دیوان عالی کشور ← خسارت ناشی از کاهش ارزش دین به مطالبات بستانکاران براساس ايام بهر از تاریخ توقف به طلبکاران تعلق می گیرد.

- توقف : به این معناست که صرف عجز و ناتوانی از پرداخت دین موجب توقف ورشستگی تاجر است. (۴۲ ق.ت)

* موضوع توقف و جرمی است که بر عهده تاجر می باشد. پس موضوع توقف وجه نقد است (ریال یا ارز خارجی)

* تقدیر فعلی تسلیم مدیوع موجب ورشستگی تاجر نمی شود.
 تقدیر به

اوصاف دین موضوع ورشستگی

- ۱- مسلم باشد
- ۲- منجز باشد

۳- حال باشد * اگر سررسید دین مربوط به آینده باشد نمی توان ورشستگی تاجر را احقاقا کرد.

- دعوی ورشستگی :

صلاحیت ذاتی: دادگاه حقوق عمومی است. حتی اگر شخص متهم به ورشستگی به تقصیر یا ورشستگی به تقلب باشد. ابتدا دادگاه حقوقی اصل ورشستگی را احراز می کند و سپس دادگاه لغوی می تواند به جنبه مجرمانه آن رسیدگی کند.

مراجع صالح برای رسیدگی به دعوی مذکور دادگاه حقوقی عمومی می باشد

* ارجاع دعوی ورشستگی به دایره ☒ ممنوع است ☐ ممنوع نیست (۴۹ ق.آ.د.م)

صلاحیت نسبی (محل): دعوی ورشستگی باید در محل اقامتگاه ورشسته اقامه شود. حتی اگر دعوا از طرف دیگران علیه تاجر اقامه شود چنانچه از طرف تاجر به طرفیت طلبکاران یا دادستان باشد.

*

اگر تاجر در ایران اقامتگاه نداشته باشد اما شعبه یا نمایندگی در ایران دارد

دادگاه محل استقرار شعبه یا نمایندگی صالح به رسیدگی است

اگر تاجر در ایران اقامتگاه نداشته و شعبه یا نمایندگی نداشته :

① دادگاه محل سکونت موقت وی در ایران

اگر نداشته ؟

② دادگاه محلی که در آنجا مال غیر منقول دارد.

اگر نداشته ؟

③ دادگاه محل اقامت خواهان به دعوی رسیدگی می کنند (م ۱۱۱. د. م)

- خواهان دعوی ورشکستگی

تاجر : مکلف است ظرف ۳ روز از تاریخ توقف اظهار ورشکستگی کند به دادگاه محل اقامت خود. (۴۱۳ ق. ت)

* اگر ظرف ۳ روز اقدام نکرد دادگاه به ادعای او رسیدگی می کند و نمی تواند به این دلیل دعوی او را رد کند.

* تخلف از ماده ۱۳۱ ق. ت ضمانت اجرای کیفری دارد اما ضمانت اجرای حقوقی ندارد.

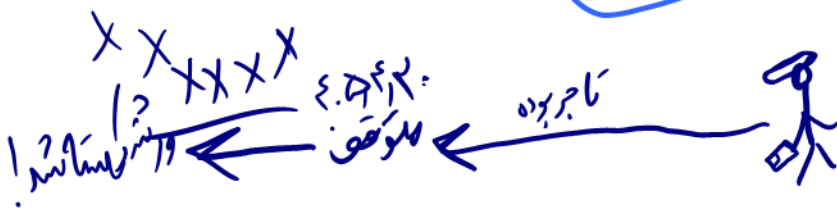
کے طلبکاران: طلبکاری می تواند طرح دخواستنده

* اگر بین طلبکار و تاجر در مورد اصل دین اختلاف باشد: با وجود مطالبه دین تاجر از پرداخت استغناف کند و خود ندارد.

دادستان: برای حفظ نظم عمومی اقتصادی جامعه می تواند علیه تاجران دای و ورشکستگی لغو مقرر ندارد و ورشکستگی به تعالیب باشد یا تقصیر. (بذلج ۱۵ ق. ۱۰)

- خوانده دخواست: ورشکستگی دخواستی تراغی است.

اگر خود تاجر خواهان دخواستی باشد هر یک از طلبکاران یا دادستان می توانند طرف دخواست را بگیرند.

- تاریخ توقف ورشکسته: (۴۶ ق. ۱۰)

تاریخ توقف تاجر الزامی است

تعیین نشدن آن موجب نقض حکم نیست X تاریخ صد و حکم همان تاریخ توقف محسوب می شود.

- دستور مهر و موم: (۳۱ ق. ۱۰)

دستور مهر و موم از مفاد الزامی حکم ورشکستگی است.

* دادگاه رسیدگی کننده به ورشکستگی می تواند در حکم خود دستور (قرار) بازداشت قاجر را صادر کند.
البته در صورتی امکان دارد که تاجر طرف ۳ از اعلام ورشکستگی خود را انجام نداده باشد.

- تعیین عضو ناظر:

در جایی که تصفیه امور ورشکسته توسط مدیر تصفیه انجام شود نیاز به تعیین عضو ناظر می باشد.
در حکم دادگاه باید عضو ناظر تعیین شود. (۴۲۸ - ۴۲۷ ق.ت)

- تعیین مدیر تصفیه: مدیر تصفیه را هم دادگاه تعیین می کند اما

تعیین مدیر تصفیه جزء مفاد الزام حکم ورشکستگی نیست

- اوصاف حکم ورشکستگی:

الف - تأسیسی یا اعلامی بودن: حکم ورشکستگی هم واجد وصف اعلامی است و هم تأسیسی!

وضعیت جدیدی را برای
تاجر به وجود می آورد.
(۴۱۸ ق.ت)

چون تاریخ توقف ورشکسته را
احراز و اعلام می کند.

* جنبه تأسیسی آن غالب است.

ب - اثر عام حکم ورشکستگی:

حکم ورشکستگی نسبت به همه کسانی که به نحوی با تاجر مرتبط بوده یا از ورشکستگی او تأثیر می برند
مؤثر است. لذا حتی اشخاصی که خوانده یا خواهان دعوی ورشکستگی نبوده اند حق اعتراض به حکم ورشکستگی
را دارند (۵۳۷ ق.ت)

ب- آن‌ها حکم ورشستگی: علاوه بر ابلاغ حکم ورشستگی به اصحاب دعوا

آن‌ها و اعلان می‌شود تا هر ذی نفی امکان اعتراض داشته باشد
(مغنی موار ۵۳۶ و ۵۳۷ ق.ت)

ت- اجرائی غوری: حکم ورشستگی استثنایی بر ماده ۱ اجرائی احکام مدنی است.
یعنی قبل از قطعیت دادنامه با ابلاغ رأی بدون اجرائی آن آغاز می‌شود (۱۷ ق.ت)
* اصولاً قبل از ابلاغ و آن‌ها اجرائی می‌شود. چرا که بیشتر آثار ورشستگی با صدور حکم اجرائی می‌شود.

ث- اجرائی حکم بدون صدور اجرائیه: حکم ورشستگی برای اجرائیه صدور اجرائیه ندارد.
در شهرهای کم
اداره امور تصفیه ورشستگی باشد ← رو نوشت حکم دادگاه برای اجرائی شدن به
اداره تصفیه ارسال می‌شود
اداره تصفیه امور ورشستگی نباشد ← همزمان با صدور حکم طرفین را روز مدیر
تصفیه را انتخاب می‌کنند. (۴۰ ق.ت)

* دعای ورشستگی دعوای غیرمالی است.

